

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdülhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Muş Milletvekili

Elazığ Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan ve doğum için götürüldüğü hastanede 2 gün boyunca elleri kelepçeli suni sancıyla doğum yapmaya zorlanan ve lohusa haldeyken bebeğiyle tabutluk" adı verilen ring aracıyla Kayseri Cezaevine gönderilen Rabia Bıyıklı, bir mektup yazarak maruz kaldığı hak ihlalini ve kötü muameleyi kamuoyu ile paylaşmıştır.

Rabia Bıyıklı, mektubunda; *"Hamile olduğum süre zarfında bebeğimin sağlık kontrolleri için hastaneye her gittiğimde kelepçe dayatmasıyla karşı karşıya kaldım. Bu durum bazı koşullarda bebeğimin ve benim kontrollerimin aksamasına sebep oldu. Bu uygulamanın en ağır boyutunu doğum için hastaneye (Elazığ Fetih Sekin Hastanesi) yatırıldığımda yaşadım. Doğum için hastaneye gittim ve 2 gün boyunca hastanede kaldım. Bu 2 gün içerisinde kelepçeyle yatağa bağlandım. Normal doğum gerçekleşmediği için yatağa kelepçeli vaziyette 2 gün boyunca bana suni sancı verildi. Doğum sancısı gibi bir sancı ile baş etmeye çalışırken ellerimi dahi hareket ettiremiyordum. 'Kaçma' ihtimalime karşı bu işkence bana uygulandı; ancak bu koşullar altındaki bir insanın kaçabilmesi mümkün müdür? Bu uygulama bütün boyutlarıyla insanlık onurunu zedeleyen bir işkenceydi ve ben 2 gün boyunca bu işkenceye maruz kaldım"* ifadelerini kullanmıştır.

Türk Tabipler Birliği'nin Aralık 1994 bildirgesinde; tutuklu ve hükümlülerinin sağlık hizmetlerinin verilme koşulları ve hasta hekim ilişkisi ilgili açık hükümleri mevcuttur. TTB bu bildirgesini Hekimlik Meslek Etiği Kuralları, Tıbbi Deontoloji Tüzüğü, Hasta Hakları Yönetmeliği, hekimlik uygulamalarına ilişkin ulusal sağlık mevzuatı, uluslararası sözleşmeler,

İstanbul Protokolü ve Dünya Tabipler Birliği bildirgelerinde belirtilen haklar ve hekim tutumu gerekliliklerine uygun olarak hazırlamıştır. Buna göre;

4. Muayeneler sırasında hastaların kelepçeleri açtırılmalı, klinik özgürlük koşullarına ve hasta haklarına uygun tam bir ortam sağlanmalıdır. Bunun için muayene ortamlarında hasta ve sağlık personeli dışında kimse bulunmamalıdır. Bu hasta ve hekimin hakkı ve hekimin görevidir.

10. Mahkûmların hasta yataklarına zincirlenmesi, kelepçelenmesi veya birtakım tıbbi girişimlerin bunların eşliğinde gerçekleştirilmesi mutlaka engellenmelidir.

11. Hasta odalarında jandarma ve gardiyan bulundurulmamalıdır. Hastane ve eklentilerinde yetki ve sorumluluk hekimindir. Hekimler bu yetkilerini hekim dışı kişilere devredemez.

Tüm bu açık hükümlere rağmen cezaevlerinde hasta hakları ihlal edilmekte, hastalar kötü muameleye maruz bırakılmaktadır.

Yine, Rabia Bıyıklı söz konusu mektubunun devamında henüz lohusa dönemindeyken 38 günlük bebeği Mavi ile "tabutluk" adı verilen ring aracıyla 450 km uzağa, Kayseri Kadın Cezaevi'ne gönderildiğini belirtmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Rabia Bıyıklı, Elazığ Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunduğu sırada kontroller ve doğum için götürüldüğü hastanede elleri kelepçeli bir şekilde muayeneye ve doğuma zorlanmasının gerekçesi nedir?
- 2- Doğum sancısı çeken bir anneye kelepçe ile doğuma zorlanmasının ulusal sağlık mevzuatı, uluslararası sözleşmeler ve hasta hakları yönetmeliğine aykırı bir uygulama değil midir? Bu tür uygulamaların önüne geçmek için bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
- 3- Rabia Bıyıklı mektubunda "Doktorun kelepçenin çıkarılması yönündeki ısrarlarına rağmen rütbeli asker bunu kesinlikle kabul etmedi." Deddiği rütbeli asker kimdir? TTB bildirgesinin açık hükümlerine aykırı davranan bu kişi ve kişiler hakkında soruşturma başlatılmış mıdır?

- 4- Sezaryen doğum yapan ve iyileşme aşamasında olan Rabia Bıyıklı ve 38 günlük bebeği Mavi'nin "tabutluk" adı verilen ring aracıyla Kayseri Kadın Kapalı Cezaevi'ne sevk edilmesinin gerekçesi nedir? Losua döneminde olan bir anne ve bebeği için hayati risk taşıyan bu sevk ile ilgili inceleme ve soruşturma başlatacak mısınız?
- 5- Tutuklu ve hükümlülerin hastanelerde kelepçeli bir şekilde muayene ve tedavi edilmesiyle ilgili bakanlığınıza gelen şikâyetler var mıdır? Varsa bunlarla ilgili ne gibi önlemler alınmaktadır?